

تأثیر قصه درمانی مبتنی بر نقاشی بر دشواری در تنظیم هیجان کودکان دارای اختلال

بیش فعالی

مهديه رجبی

کارشناسی ارشد ، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور ، بناب ،

ایران rajabi2756@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تأثیر قصه درمانی مبتنی بر نقاشی بر دشواری در تنظیم هیجان کودکان دارای اختلال بیش فعال انجام پذیرفت. پژوهش حاضر یک طرح نیمه آزمایشی با پیش آزمون- پس آزمون است و جامعه‌ی پژوهش حاضر را تمامی دانش آموزان بیش فعال ۹ تا ۱۱ سال در سال تحصیلی ۱۴۰۰ تشکیل می دهند که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس ۳۰ نفر از دانش آموزان بیش فعال به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند که ۱۵ نفر آنان گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه کنترل جایگزین شدند، پرسشنامه پرسشنامه دشواری در تنظیم هیجان گراتز (۲۰۰۴) به عنوان پیش آزمون و پس آزمون برای دو گروه اجرا شد. نتایج تحلیل کواریانس چند متغیره نشان داد اثر آموزش بین پیش آزمون با پس آزمون نمرات دشواری در تنظیم هیجان اهداف، تکانه، آگاهی و راهبردها معنی دار شده است ($p < 0.05$) اما در متغیرهای عدم پذیرش و شفافیت رابطه معنی دار به دست نیامده است. کلیدواژه ها: قصه درمانی مبتنی بر نقاشی، دشواری در تنظیم هیجان، بیش فعالی.

مقدمه

اختلال نارسایی توجه- بیش فعالی^۱ به دلیل های گوناگونی مورد توجه پژوهشگران و دانشمندان و صاحب نظران قرار گرفته است. نخست آنکه این اختلال که اولین یا دومین اختلال با فراوانی بالا در دوران کودکی ونوجوانی است. برای بسیاری از دانش آموزان مشکل های قابل توجهی ایجاد می کند و بر عملکرد شناختی، اجتماعی، هیجانی و خانوادگی آنان و سپس در بزرگسالی بر عملکرد شغلی و زناشویی آنها تأثیر می گذارد. دوم آنکه سبب شناسی و درمان این اختلال هنوز به طور کامل مشخص نشده است. سوم آنکه به نظر می رسد شناخت بهتر اختلال نارسایی توجه - بیش فعالی به شناخت بهتر بسیاری دیگر از اختلال های همراه همچون اختلال سلوک، ناتوانی یادگیری و نافرمانی کمک می کند (گیلبرگ^۲، ۲۰۰۳، به نقل از علیزاده، ۱۳۹۸). بیش فعالیاختلالی است که در آن پرتحرکی، بی توجهی و رفتارهای ناگهانی بیشتر و شدیدتر از کودکان دیگر وجود دارد. ۳ تا ۵ درصد کودکان به این اختلال مبتلا هستند و در پسرها شایع تر است. ممکن

¹ attention-deficit hyperactivity disorder (ADHD)

² Gillberg